

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA 2021-2022	
CURS: 2n BATXILLERAT	Professora que l'imparteix: Xisca Homar Borràs.

1. Competències clau associades a la vostra matèria

Marcau les que treballareu (tant les que us venen per currículum com d'altres) la justificació és opcional.

Competències clau	Sí/No
1. Competència en comunicació lingüística	Sí
2. Competència matemàtica i en ciència i tecnologia	Sí
3. Competència digital	Sí
4. Competència per a aprendre a aprendre	Sí
5. Competències socials i cíviques	Sí
6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor	Sí
7. Consciència i expressions culturals	Sí

2. Objectius

1. Emprar sempre, tant el professorat com l'alumnat, la llengua catalana a nivell oral i escrit d'acord amb la normativa i el Projecte Lingüístic de Centre.
2. Llegir de manera comprensiva textos filosòfics d'autoria diversa, comparar-los entre si, situar-los en els seu context històric, analitzar-los, interpretar-los i fer-ne un comentari crític.
3. Conèixer i utilitzar adequadament la terminologia bàsica dels autors estudiats.
4. Desenvolupar hàbits de treball intel·lectual i estratègies d'accés, recollida, selecció i organització d'informacions pertinents per realitzar treballs escrits, exposicions orals o debats sobre algun tema d'interès filosòfic.
5. Exposar correctament, de paraula i per escrit, el pensament filosòfic dels

- autors estudiats i expressar el pensament propi amb correcció lingüística, rigor, ordre, claredat, coherència i creativitat.
6. Practicar correctament el diàleg i el debat, i valorar-los com a mitjà d'aproximació a la veritat i com a via privilegiada per a l'exercici actiu del respecte, la tolerància i la comprensió mútua.
 7. Reconèixer i comprendre des d'una perspectiva històrica els problemes filosòfics estudiats en el curs anterior, valorant-los com a temptatives de solució a problemes plantejats en un determinat context històric i en connexió amb altres realitzacions culturals.
 8. Conèixer els principals trets dels períodes en què es divideix la història de la filosofia occidental i relacionar els aspectes socials, econòmics i polítics de cada un d'aquests amb les produccions de la tècnica, la ciència i la filosofia.
 9. Desenvolupar i consolidar una actitud crítica davant opinions contraposades, a partir de la comprensió de la relació que es dona entre teories i corrents filosòfics que s'han succeït al llarg de la història, analitzant la semblança i diferències en la manera de plantejar els problemes i en les solucions proposades.
 10. Valorar la utilitat de la reflexió filosòfica al llarg de la història per apropar-se a la solució de problemes filosòfics, morals, socials i polítics, i reconèixer la seva significació per a la comprensió del món actual.
 11. Apreciar la capacitat de la raó per a regular l'acció humana individual i col·lectiva a través del coneixement i anàlisi de les principals teories ètiques i de les diverses teories de la societat, l'Estat i la ciutadania elaborades al llarg de la història, i consolidar la pròpia competència social i ciutadana com resultat dels compromisos cívics assumits a partir de la reflexió ètica.
 12. Identificar i jutjar críticament l'ús de conceptes, creences, teories o formes de pensar que hagin conduït o condueixin a posicions de caràcter intolerant, excloent o discriminatori com són ara l'androcentrisme, l'etnocentrisme o altres.
 13. Descobrir els condicionants històrics i culturals de la pròpia concepció del món i enfortir l'actitud crítica davant les diferents opinions, teories o doctrines filosòfiques mitjançant l'anàlisi dels supòsits o prejudicis que els han condicionat.

3. Unitats didàctiques o de treball

La matèria s'organitza en cinc blocs, que tracten els autors més rellevants de la història de la filosofia.

En el primer bloc, es fa referència a una sèrie de continguts comuns, com el comentari de textos filosòfics o les principals eines de recerca filosòfica.

En el segon, es presenten els principals pensadors de la Grècia antiga, des dels primers que es poden considerar filòsofs fins a les diferents escoles ètiques del que s'ha anomenat època hel·lenística.

El tercer bloc s'endinsa dins el terreny intel·lectual de l'edat mitjana, des de l'origen del pensament cristià i la trobada d'aquest pensament i la filosofia fins a la crisi de l'escolàstica al segle XIV.

En el quart, s'explica el pas a la filosofia moderna a través del Renaixement i es donen a conèixer els tres grans corrents filosòfics que la varen caracteritzar: el racionalisme, l'empirisme i l'idealisme transcendent.

Finalment, en el darrer bloc es repassen algunes de les teories més rellevants que, des del segle XIX, configuren el que anomenam filosofia contemporània.

Per altra part es seguiran les pautes facilitades a les reunions de coordinació de la PBAU i es prioritzarà l'estudi dels autors que són avaluable en les proves d'accés a la universitat. Per això quan ens apropem al Bloc 2 ens centrarem en Plató i Aristòtil, quan estudiem el Bloc 3 ens centrarem en Descartes, Hume i Kant i quan estudiem el Bloc 5 serà prioritari l'estudi de Marx i Nietzsche.

BLOC 1. CONTINGUTS COMUNS

- Lectura, anàlisi i comentari de textos filosòfics, emprant amb propietat i rigor els principals termes i conceptes filosòfics.
- Exposició escrita, i, en el seu cas, oral, d'aspectes del pensament dels autors estudiats, de la seva relació amb qüestions actuals, o de les pròpies reflexions sobre els principals problemes filosòfics, incorporant-hi críticament el pensament dels diferents filòsofs.
- Planificació i execució de petits treballs d'investigació relacionats amb algun apartat del currículum.
- Pràctica del diàleg i del debat sobre els problemes filosòfics tractats, mitjançant l'exposició raonada del propi pensament i la recepció atenta i crítica dels arguments dels altres.

BLOC 2. LA FILOSOFIA A LA GRÈCIA ANTIGA

Continguts

- L'origen de la filosofia grega: els presocràtics.
- El gir antropològic: Sòcrates i els sofistes.
- Plató. L'autor i el seu context filosòfic.
- Aristòtil. L'autor i el seu context filosòfic.
- La filosofia hel·lenística.

BLOC 3. LA FILOSOFIA A L'EDAT MITJANA

- Cristianisme i filosofia. Agustí d'Hipona.
- L'escolàstica medieval. Tomàs d'Aquino. Ramon Llull
- L'autor i el seu context filosòfic.
- La crisi de l'escolàstica al segle XIX. El nominalisme de Guillem d'Ockham. Les relacions raó-fe.

BLOC 4. LA FILOSOFIA EN LA MODERNITAT I LA IL·LUSTRACIÓ

- La filosofia al Renaixement: el canvi del paradigma aristotèlic. El realisme polític de Maquiavel.
- El racionalisme. Descartes. L'autor i el seu context filosòfic.
- L'empirisme. Hume. L'autor i el seu context filosòfic.
- El liberalisme polític. Locke.
- La il·lustració francesa. Rousseau.
- L'idealisme transcendent. Kant. L'autor i el seu context filosòfic.

BLOC 5. LA FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA

- Marx. L'autor i el seu context filosòfic.
- Nietzsche. L'autor i el seu context filosòfic.
- La filosofia espanyola: Ortega y Gasset. L'autor i el seu context filosòfic.
- La racionalitat dialògica de Habermas. L'autor i el seu context filosòfic.
- Habermas i la crítica de l'Escola de Frankfurt. El pensament postmodern.

4. Temporalització

La proposta de temporalització que proposam a l'hora d'apropar-nos als blocs és orientativa i pot patir alguna modificació que serà ressenyada a la memòria de final de curs. Així mateix, la nostra proposta està centrada en els continguts que s'avaluaran a la PBAU.

Els continguts del Bloc 1 es treballaran de manera transversal durant tot el curs.

1r trimestre: Bloc 2. La filosofia a la Grècia clàssica

2n trimestre: Bloc 4. La filosofia en la modernitat i la il·lustració

3r trimestre: Bloc 5. La filosofia contemporània

5. Enfocaments metodològics

Agafant com a referència els principis de la pedagogia constructivista, proposem a continuació una sèrie d'orientacions metodològiques i didàctiques que poden servir com a base per intentar assolir un aprenentatge realment significatiu.

En primer lloc, segons el marc de referència esmentat, és essencial partir dels coneixements previs dels alumnes i de les seves pròpies experiències. D'aquesta manera, podran relacionar els continguts nous amb allò que ja saben i s'incrementarà, així, l'assimilació de les noves idees.

És fonamental treballar la recerca, la selecció, l'anàlisi i l'avaluació de la informació, la feina en equip, etc. A l'hora de dur a terme l'aprenentatge, s'ha de tenir en compte el grau de maduresa i autonomia dels alumnes, que els permetrà tractar problemes més complexos i intentar trobar les respostes per si mateixos. Es poden abordar els diversos temes partint d'un qüestionari inicial que permeti que els alumnes, després d'haver recollit i estructurat la informació, puguin arribar a conclusions que responguin a aquestes qüestions inicials. És molt aconsellable fer una autoavaluació o una coavaluació. Si es treballa en grups petits, els alumnes es conscienciaran molt més dels seus propis errors i avançaran molt millor en el seu procés d'aprenentatge. El professor, finalment, pot resoldre dubtes, explicar i completar conceptes que no hagin quedat clars, etc.

En segon lloc, és important també emprar una metodologia activa en què es fomenti la participació de l'alumne a través de l'experimentació. Aquesta estratègia promou el desenvolupament d'habilitats com el pensament crític, la creativitat i la comunicació efectiva en cadascuna de les fases del procés.

La utilització de recursos informàtics i audiovisuals pot ser interessant, ja que permet acostar els temes filosòfics als alumnes i fer-los més comprensibles, amb la qual cosa s'afavoreix l'aprenentatge. L'existència d'una gran varietat de

recursos en l'àmbit de les TIC (webs, webquestes, blogs, etc.) facilita molt aquesta metodologia.

En tercer lloc, s'ha de procurar que les activitats plantejades siguin tan reals, coherents i funcionals com sigui possible. En aquest sentit, cal aprofitar tots els recursos que es tinguin a l'abast per oferir als alumnes tasques que els resultin estimulants, a fi d'augmentar així la seva motivació i la implicació en el propi aprenentatge.

La pràctica cooperativa d'activitats és fonamental perquè els alumnes millorin les seves destreses i perquè aquesta pràctica serveixi per motivar i refermar la part teòrica. Per això es duran a terme comentaris en grup, lectures compartides, correccions creuades, role-playins i treballs en petits grups.

Finalment, és necessari tenir en compte aspectes tan determinants com l'etapa evolutiva dels alumnes o la diversitat present a l'aula, i adaptar-nos en cada cas a les característiques i les necessitats de cadascú.

Altres enfocaments metodològics:

Metodologies actives	Utilitzo les marcades amb una x
Treball cooperatiu: - Estructures - Dinàmiques - Quadern d'equip	X
Treball per projectes	
Gamificació (especifica quina)	
Tasques enriquides	X
Rutines de pensament	Visual thinking, metacognició
Aprenentatge basat en problemes, reptes	X

Flipped Classroom	
Altres (especifica)	lectures dramatitzades i role-playing

6. Materials i recursos didàctics

L'alumnat podrà aprofundir i assolir els continguts de l'assignatura a partir dels dossiers elaborats pel departament de cada una de les unitats, que es trobaran penjats en el classroom de la matèria. Així mateix tendran a la seva disposició un google sites amb biblioteca de lectures, pel·lícules i sèries relacionades amb el temari, articles d'actualitat i altres recursos que s'aniran actualitzant durant el curs.

7. Avaluació

En la planificació d'aquest curs, pel fet de ser terminal de l'etapa del batxillerat, s'ha de tenir present més que mai que l'avaluació no és només un judici valoratiu que es fa sobre cada alumne i que s'expressa a través d'una qualificació. L'avaluació és quelcom més complex que forma part del procés global d'ensenyament i aprenentatge i que consisteix en la recollida i utilització d'informacions adequades i fiables per formular judicis que permetin prendre decisions per millorar la qualitat de l'educació. L'avaluació, en aquest sentit, ha de ser formativa i no s'ha de centrar exclusivament en jutjar els resultats obtinguts per l'alumnat, sinó que ha de valorar també els processos d'aprenentatge, l'adequació dels continguts, l'adaptació del currículum en les programacions d'aula i la pròpia pràctica docent, amb la finalitat d'introduir-hi, si cal, les oportunes correccions. Tampoc no es pot reduir a considerar només la comprensió dels conceptes i el coneixement de fets sinó que, prenent com a referència els criteris d'avaluació estipulats tot seguit, hauria de tenir en compte també el domini dels procediments i l'adopció d'actituds i valors aplicant tècniques d'avaluació diversos.

La precisió, indispensable, no ha de ser incompatible amb el marge de llibertat necessari per respondre d'una manera divergent a qüestions filosòfiques de les quals se sap que no hi ha una única resposta. Aquesta llibertat és especialment indispensable en els exercicis de dissertació i de comentari de text on, a més d'un coneixement dels continguts conceptuals i d'un cert domini dels procediments d'anàlisi textual, és fonamental que l'alumnat expressi amb el seu propi estil i amb la seqüència discursiva que consideri més oportuna la pròpia reflexió sobre un tema o un text.

Durant tot el curs es treballarà en la comprensió de diversos problemes filosòfics del passat i s'arrossegaran fins el present, per veure de quina manera ens segueixen interpel·lant.

7.1. Criteris d'avaluació

1.Llegir, analitzar i comentar textos filosòfics breus, determinant el tema tractat, identificant el problema plantejat, explicant les idees principals o la tesi sostinguda, analitzant l'estructura lògica i retòrica del discurs, i situant el text dins del context corresponent.

2.Interpretar el sentit dels textos filosòfics relacionant-los amb el conjunt de l'obra de l'autor, comparant-lo amb el pensament d'altres autors, i situar-los, en qualsevol cas, en el pertinent context històric.

3.Identificar els supòsits implícits que sustenten els textos i valorar la consistència dels seus arguments i conclusions, com també la vigència de les seves aportacions en l'actualitat.

4.Confeccionar un vocabulari bàsic a partir de la lectura de textos, la recerca del significat dels termes i la definició dels conceptes tenint en compte el context en què s'usen.

5.Realitzar activitats de documentació sobre diversos aspectes de la història del pensament i organitzar la informació obtinguda en fitxes, arxius o quadern, amb esquemes o diagrames, mapes conceptuals o quadres cronològics, etc., per tal de preparar i confeccionar treballs posteriors.

6.Exposar oralment o per escrit el pensament dels autors estudiats així com la relació entre el pensament filosòfic d'aquests autors i les pròpies idees sobre qüestions d'actualitat tractades per diferents mitjans de comunicació: premsa, revistes, televisió, cinema, Internet, etc.

7.Reflexionar sobre qüestions filosòfiques que suscitin l'interès de l'alumnat aportant el seu punt de vista i establint relacions significatives amb altres posicions sostingudes al llarg de la història de la filosofia.

8.Relacionar les qüestions filosòfiques estudiades amb les condicions històriques, socials i culturals en les quals sorgiren i amb els problemes coetanis als quals intentaren donar resposta.

9.Ordenar i situar cronològicament les diverses teories filosòfiques analitzades en el desenvolupament dels nuclis i en l'estudi dels textos, relacionant-les unes amb altres.

10.Reconèixer i repudiar les conceptualitzacions de caràcter exclouent i discriminatori, com l'esclavisme, l'androcentrisme i l'etnocentrisme, que

apareixen eventualment en els discursos filosòfics de diferents èpoques, i valorar positivament els intents de superar-les.

11.Criticar la pròpia concepció del món descobrint la seva supeditació a determinats factors històrics, polítics, socials i culturals, i les assumpcions implícites que la condicionen.

12.Apreciar la capacitat de la raó per formular explicacions temptatives de la realitat, i en particular de la societat i per orientar l'acció humana individual i col·lectiva a través del coneixement i l'anàlisi de les principals teories ètiques i de les diverses teories de la societat, l'Estat i la ciutadania elaborades al llarg de la història, i consolidar la pròpia competència social i ciutadana com a resultat dels compromisos cívics assumits a partir de la reflexió ètica.

13.Que l'alumne s'expressi amb un català propi del nivell educatiu tant oral com escrit.

Crítteri d'avaluació (i bloc continguts)	Competència	Subcompetència	Dimensió
1. Llegir, analitzar i comentar textos filosòfics breus... (Tots els blocs) 2. Interpretar el sentit dels textos filosòfics relacionant-los amb el conjunt de l'obra de l'autor, comparant-lo..... (Tots els blocs) 3. Identificar els supòsits implícits que sustenten els textos i valorar la consistència dels seus arguments i conclusions, com també la vigència de les seves aportacions en l'actualitat.... (Tots els blocs)	Lingüística	Comunicatives Discursives	Distingir la informació rellevant de la no rellevant i les informacions implícites en els textos que s'escolten i en els que es llegeixen
	Lingüística	Comunicatives Discursives	Generar idees
	Lingüística	Comunicatives Discursives	Donar coherència i cohesió al discurs
	Lingüística	Comunicatives Funcionals	Comprendre, interpretar i representar la realitat a partir de textos orals i escrits
	Lingüística	Comunicatives Lingüístiques	Utilitzar un vocabulari prou ampli per expressar-se oralment i per escrit amb propietat i precisió en situacions concretes
	Tractament de la Informació i Competència digital	Transformar la informació en coneixement	Organitzar la informació, relacionar-la, analitzar-la, sintetitzar-la i fer inferències i deduccions de diferent nivell de complexitat
	Tractament de la Informació i Competència digital	Transformar la informació en coneixement	Comprendre la informació, analitzar-la de forma crítica i reflexiva i integrar-la en els esquemes previs de coneixement

	Tractament de la Informació i Competència digital	Transformar la informació en coneixement	Generar produccions responsables i creatives
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Desenvolupar estratègies que facilitin la comprensió, l'expressió, l'atenció, la concentració, la memorització, el raonament i la motivació
	Social i Ciutadana	Comprendre la realitat social	Reflexionar sobre els fets i els problemes socials i històrics de forma global i crítica
4. Confeccionar un vocabulari bàsic a partir de la lectura de textos, la recerca del significat dels termes i la definició dels conceptes tenint en compte el context en què s'usen. (Tots els blocs)	Lingüística	Comunicatives Lingüístiques	Utilitzar un vocabulari prou ampli per expressar-se oralment i per escrit amb propietat i precisió en situacions concretes
5. Realitzar activitats de documentació sobre diversos aspectes de la història del pensament i organitzar la informació obtinguda en fitxes, arxius o quadern, amb esquemes o diagrames, mapes conceptuals o quadres cronològics, etc., per tal de preparar i confeccionar treballs posteriors. (Tots els blocs)	Tractament de la Informació i Competència digital	Transformar la informació en coneixement	Organitzar la informació, relacionar-la, analitzar-la, sintetitzar-la i fer inferències i deduccions de diferent nivell de complexitat
6. Exposar oralment o per escrit el pensament dels autors estudiats així com la relació entre el pensament filosòfic d'aquests autors i les pròpies idees sobre qüestions d'actualitat tractades per diferents mitjans de comunicació: premsa, revistes, televisió, cinema, Internet, etc.(Tots els blocs)	Tractament de la Informació i Competència digital	Transformar la informació en coneixement	Comprendre la informació, analitzar-la de forma crítica i reflexiva i integrar-la en els esquemes previs de coneixement
	Tractament de la Informació i Competència digital	Transformar la informació en coneixement	Generar produccions responsables i creatives
	Autonomia i Iniciativa personal	Adquirir i aplicar valors i actituds	Ser conscient de la necessitat d'actuar amb creativitat, responsabilitat i perseverança i de demorar la necessitat de satisfacció immediata

	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Utilitzar diverses habilitats per obtenir informació i transformar-la en coneixement propi
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Identificar i manejar la diversitat de respostes possibles davant una mateixa situació o problema
<p>7. Reflexionar sobre qüestions filosòfiques que suscitin l'interès de l'alumnat aportant el seu punt de vista i establint relacions significatives amb altres posicions sostingudes al llarg de la història de la filosofia.(Tots els blocs)</p> <p>8. Relacionar les qüestions filosòfiques estudiades amb les condicions històriques, socials i culturals en les quals sorgeixen i amb els problemes coetanis als quals volgueren donar resposta.(Tots els blocs)</p> <p>9. Ordenar i situar cronològicament les diverses teories filosòfiques analitzades en el desenvolupament dels nuclis i en l'estudi dels textos, relacionant-les unes amb altres. (Tots els blocs)</p>	Lingüística	Comunicatives Discursives	Generar idees
	Lingüística	Comunicatives Discursives	Donar coherència i cohesió al discurs
	Lingüística	Comunicatives Lingüístiques	Utilitzar un vocabulari prou ampli per expressar-se oralment i per escrit amb propietat i precisió en situacions concretes
	Lingüística	Comunicatives Lingüístiques	Emprar recursos per aconseguir produccions correctes i qualitat estètica en l'expressió
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Desenvolupar estratègies que facilitin la comprensió, l'expressió, l'atenció, la concentració, la memorització, el raonament i la motivació
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Desenvolupar hàbits d'esforç i responsabilitat en la feina
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Emprar les estratègies d'aprenentatge i d'estudi de manera cada cop més autònoma
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Utilitzar diverses habilitats per obtenir informació i transformar-la en coneixement propi
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Mostrar curiositat per plantejar-se interrogants
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Identificar i manejar la diversitat de respostes possibles davant una mateixa situació o problema
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Aplicar els nous coneixements i capacitats a situacions semblants i contextos diversos
	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Generalitzar i extrapolar aprenentatges

	Aprendre a aprendre	Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Ser capaç d'autoavaluar-se i d'autoregular-se
	Social i Ciutadana	Comprendre la realitat social	Tenir consciència de l'existència de distintes perspectives per analitzar la realitat històrica i social del món, la seva evolució, les seves fites i els seus problemes
	Autonomia i Iniciativa personal	Adquirir i aplicar valors i actituds personals	Adquirir confiança en un mateix i autoestima
<p>10. Reconèixer i repudiar les conceptualitzacions de caràcter exclouent i discriminatori, com l'esclavisme, l'androcentrisme i l'etnocentrisme, que apareixen eventualment en els discursos filosòfics de diferents èpoques, i valorar positivament els intents de superar-les. (Tots els blocs)</p> <p>11. Criticar la pròpia concepció del món descobrint la seva supeditació a determinats factors històrics, polítics, socials i culturals, i les assumpcions implícites que la condicionen. (Tots els blocs)</p> <p>12. Apreciar la capacitat de la raó per formular explicacions temptatives de la realitat, i en particular de la societat i per orientar l'acció humana individual i col·lectiva a través del coneixement i l'anàlisi de les principals teories ètiques i de les diverses teories de la societat, l'Estat i la ciutadania elaborades al llarg de la història, i consolidar la pròpia competència social i ciutadana com a resultat dels compromisos cívics assumits a partir de la reflexió ètica. (Tots els blocs)</p>	Social i Ciutadana	Comprendre la realitat social	Reflexionar sobre els fets i els problemes socials i històrics de forma global i crítica
	Social i Ciutadana	Comprendre la realitat social	Entendre els drets de les societats actuals, la creixent pluralitat i el seu caràcter evolutiu
	Social i Ciutadana	Comprendre la realitat social	Tenir consciència de l'existència de distintes perspectives per analitzar la realitat històrica i social del món, la seva evolució, les seves fites i els seus problemes
	Social i Ciutadana	Utilitzar el judici ètic per prendre decisions	Ser conscient dels valors de l'entorn, avaluar-los i reconstruir-los de forma afectiva i racionalment per crear un sistema de valors propi
	Social i Ciutadana	Utilitzar el judici ètic per prendre decisions	Tenir consciència dels propis pensaments, valors, sentiments, emocions i accions, controlar-los i autoregular-los
	Social i Ciutadana	Utilitzar el judici ètic per prendre decisions	Construir un sistema de valors propis i comportar-se amb coherència amb ell per enfrontar-se a una decisió o un conflicte
	Social i Ciutadana	Utilitzar el judici ètic per prendre decisions	Entendre que les posicions personals no són ètiques si no estan basades en el respecte als principis i valors universals
	Social i Ciutadana	Conèixer i comprendre els trets i valors del sistema democràtic	Conèixer i comprendre els valors en què es fonamenten els estats i les societats democràtiques, els seus fonaments, modes d'organitzar-se i el seu funcionament

	Social i Ciutadana	Conèixer i comprendre els trets i valors del sistema democràtic	Reflexionar críticament sobre els conceptes de democràcia, llibertat, igualtat, solidaritat, corresponsabilitat, participació i ciutadania
	Social i Ciutadana	Conèixer i comprendre els trets i valors del sistema democràtic	Mostrar un comportament coherent amb els valors democràtics

7.2. Procediments d'avaluació

Si es considera l'aprenentatge de la filosofia com un procés actiu que consisteix a examinar amb claredat i rigor judicis i argumentacions sobre els diversos problemes filosòfics, les tècniques que s'emprin per avaluar-lo no estaran destinades exclusivament a mesurar la memorització dels continguts conceptuals, sinó que tendran en compte també el domini dels procediments, l'adopció d'actituds i valors i, sobretot, el sentit educatiu de l'avaluació mateixa. Aquesta ha de ser considerada, per tant, com un instrument formatiu que dona l'oportunitat a l'alumnat de reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge a la vegada que ofereix al professorat el mecanisme per controlar l'adequació dels continguts seleccionats i la congruència dels mètodes, estratègies i recursos emprats per assolir els objectius previstos a la programació del curs. Seguint aquest enfocament mai no s'exagerarà prou la utilitat que té una avaluació inicial que, fent surar els prejudicis, els interessos, les actituds i els coneixements previs de l'alumnat sobre un determinat tema, serveixi de punt de partida per a l'activitat reflexiva i crítica en què consisteix l'aprenentatge de la filosofia.

Per avaluar el nivell de coneixement dels continguts conceptuals serà convenient que abans de cada unitat temàtica es comenci fent una exploració inicial a través d'alguna activitat (conversa informal, qüestionari, mapa conceptual, etc.) que permeti connectar amb els conceptes previs de l'alumnat.

Al llarg del procés d'aprenentatge d'una unitat temàtica, i no només al final, s'hauria de fer un seguiment metòdic dels avenços i obstacles que té l'alumnat en l'assimilació dels nous conceptes.

Existeixen moltes tècniques i prou variades per avaluar el grau de comprensió conceptual assolit, però, tot i que no es pot menysprear la conveniència de realitzar proves objectives en algun apartat dels blocs de continguts, ha de prevaler el criteri de proposar proves de caràcter obert en què més que la correcció o incorrecció de les respostes, es tenguí en compte el raonament a través del qual s'ha arribat a la formulació del judici particular de l'alumne/a. Aquest criteri exigeix una actitud oberta, no dogmàtica, per part del professorat, que ha d'estar disposat a valorar més l'argumentació i coherència en la defensa d'unes idees que no les opinions i opcions filosòfiques personals.

L'avaluació dels continguts procedimentals ha de partir també d'una exploració inicial de les habilitats cognitives i expressives ja adquirides per l'alumnat. Convé tenir en compte que l'aprenentatge de procediments, potser més que el de conceptes, té un caràcter gradual i que, al manco en una matèria com la filosofia, gairebé sempre es tracta més de millorar unes habilitats que ja es tenen, que no d'adquirir-ne de noves. Així, el professorat hauria de trobar la manera de diagnosticar les mancances i detectar els errors, com més aviat millor, a fi de poder esmenar aquestes deficiències amb activitats escalonades, de menor a major dificultat, on s'apliquin els procediments.

Són convenientes les proves escrites d'avaluació per fer el seguiment de la consolidació de coneixements, la interpretació de textos i les habilitats argumentatives i expressives.

7.3 Eines d'avaluació

Eines d'avaluació	Marcar amb una X
Rúbriques	X

Carpeta d'aprenentatge	
Mapes mentals	
Rutines de pensament	X
Diari de camp	
Portafoli	
Coavaluació	X
Qüestionaris	
Altres (especificar)	Abecedari filosòfic, dissertació i comentari de text

7.4. Criteris de qualificació

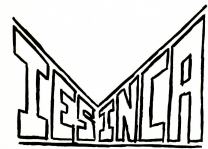
La nota de cada avaluació es calcularà a partir dels següents percentatges:

80% treball teòric i reflexió sobre els continguts.

20% treballs pràctics de lectura i comentari de text.

El treball teòric, de comprensió i reflexió sobre els continguts es materialitzarà en proves escrites que giraran entorn a la comprensió dels diferents autors i dels problemes filosòfics que plantegen. El treball pràctic de lectura i comentari consistirà en apropaments a textos molt diversos, que permetin lligar la història de la filosofia amb l'actualitat.

1a AVALUACIÓ	2a AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Filosofia Antiga	Filosofia moderna	Filosofia contemporània
35% Examen parcial	35% Examen parcial	40% Exercicis pràctics, esforç i dedicació
20% Exercicis pràctics, esforç i dedicació	20% Exercicis pràctics, esforç i dedicació	60% Examen final d'avaluació
45% Examen final d'avaluació	45% Examen final d'avaluació	

La nota de l'avaluació ordinària serà la mitjana de les tres avaluacions. Les qualificacions, a partir de la mitja fracció de punt, s'arrodoniran al nombre més alt, sempre i quan les qualificacions del treball pràctic mostrin l'esforç i dedicació suficients.

8. Recuperacions

Després de cada avaluació, l'alumnat tindrà l'opció de fer una recuperació en cas que la seva qualificació sigui inferior de 5. Per altra part, si la mitjana de les tres avaluacions és inferior a 5, caldrà presentar-se a l'examen global.

L'examen global es realitzarà al mes de maig i consistirà en la realització d'una prova escrita amb l'estructura i les característiques de la prova d'història de la filosofia de la PBAU. Per poder dur a terme l'examen global, és imprescindible realitzar l'entrega de dos comentaris de text.

Per altra part, el mes de juny tindrà lloc l'avaluació extraordinària, que serà un examen global amb l'estructura i les característiques de la prova d'història de la filosofia de la PBAU.

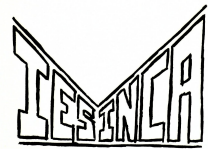
9. Avaluació de pendants

L'alumnat de segon de batxillerat que hagi de superar l'assignatura de Filosofia de primer haurà de realitzar una prova escrita (70%) que englobarà el contingut anual de la matèria i haurà de lliurar un dossier de treball proposat pel departament (30%).

L'alumne/a superarà la matèria si obté un 5, calculat en base als percentatges especificats. Les qualificacions, a partir de la mitja fracció de punt, s'arrodoniran al nombre més alt, sempre i quan les qualificacions del treball pràctic mostrin l'esforç i dedicació suficients.

10. Activitats complementàries i extraescolars

Si la situació sanitària ens ho permet, organitzarem un viatge breu a Madrid durant la segona avaluació. El viatge es durà a terme en coordinació amb el departament d'història i geografia. En concret, implicarà l'alumnat d'Història de l'art i d'història de la filosofia. Tindrà l'objectiu de vincular les diferents manifestacions artístiques amb els problemes filosòfics que es van gestant històricament, per això visitarem els següents museus: Reina Sofía, Thyssen i El Prado.

Si durant el curs sorgís la possibilitat d'alguna activitat que s'adequàs objectivament al currículum de l'assignatura, es discutiria en reunió de departament la participació i l'assistència a l'activitat en qüestió.

11. Observacions

11..1. *Flexibilitat en la temporalització.*

S'ha calculat el nombre d'hores de què disposem i s'han donat un nombre de sessions per a cada unitat fent una distribució quasi igualitària. La professora pot afegir o minvar el nombre de sessions previst per a cada unitat didàctica en funció de les necessitats, expectatives i motivació de l'alumnat. En aquesta distribució hem considerat les hores per a les proves d'avaluació.

Nota Final: En el cas d'alumnes amb necessitats educatives especials s'annexarà la programació adaptada.